

anti-pestprotocol

2023 - 2024

Eben-Haëzerschool
Hollandscheveld

Inhoudsopgave

Inleiding anti-pestprotocol

Doel van dit anti-pestprotocol

Definitie van pesten

Voorwaarden voor de uitvoering van dit anti-pestprotocol

Verschijningsvormen van pesten kunnen o.a. zijn

Belangrijke uitgangspunten

De basis: pestpreventie op de Eben-Haëzerschool

Aanpak indien pesten zich toch voordoet

Tips voor de begeleiding van de gepeste leerling

Tips voor de begeleiding van de pester

Adviezen aan de ouders van onze school

Regels op de Eben-Haëzerschool die gelden in alle groepen

Gedragcode voor collega's op de Eben-Haëzerschool

Actieplan borging en herzien anti-pestprotocol

Tot slot

Inleiding anti-pestprotocol

We zetten ons iedere dag in om voor leerlingen en voor ieder personeelslid een veilige omgeving te creëren. Een school is een gemeenschap waarin veel verschillende mensen verbonden zijn en waar leerlingen en leerkrachten zich ontwikkelen. Een veilige omgeving is daarvoor cruciaal. Dat is volledig gekoppeld aan het feit dat we staan voor christelijk onderwijs. Het gebod om God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf willen we ook in de schoolpraktijk tot uiting laten komen.

We werken aan een veilig klimaat en spreken open en respectvol met en over elkaar. In de praktijk van de school zijn we scherp op het voorkomen van (onbedoeld) kwetsend taalgebruik in welke vorm dan ook. De leerlingen weten dat er mensen op school zijn waarmee ze kunnen praten als ze dat willen. Dat betekent dat leerkrachten een luisterend oor bieden en daarbij leerlingen het gevoel geven dat ze gehoord en begrepen worden. Dit is een onderdeel van onze normale structuur van het begeleiden van leerlingen. Ook is er een coördinator sociale veiligheid aangesteld, dit is op onze school juf Van Oordt. Daarnaast zijn juf Brakke en juf Dunnink ook aanspreekpunt.

De wet 'Veiligheid op school' regelt dat scholen zich inspanssen om pesten tegen te gaan en de sociale veiligheid op school te verbeteren.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Doel van dit anti-pestprotocol:

- Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door gedragsverwachtingen zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze verwachtingen.
- Door te letten op veiligheid en verantwoordelijkheid en door respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!
- Door dit protocol te volgen ontstaat er een samenwerking tussen alle betrokkenen: leerkracht(en), pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders.
- Door de gedragscode voor collega's die achterin dit protocol opgenomen is, werken we ook als collega's dagelijks aan en in een veilig klimaat.

Definitie van pesten:

De Wetgeving Sociale Veiligheid op school (april 2014) definieert pesten als een vorm van agressief gedrag, waarbij een betrekkelijk machteloze persoon wordt aangevallen, vernederd of buitengesloten door één of meerdere individuen. Pesten heeft drie kenmerken:

- het is intentioneel
- het vindt herhaaldelijk en over een langere periode plaats
- er is een machtsverschil tussen dader en slachtoffer.

Er is sprake van pesten wanneer iemand herhaaldelijk of een langere tijd schade ondervindt door bewust handelen van één of meerdere leerlingen. Er is hierbij een duidelijke daderrol en een slachtofferrol. Ook de rol van de 'meelopers' of omstanders wordt op onze school vanuit de pestpreventie van PBS heel belangrijk gevonden.

Voorwaarden voor de uitvoering van dit anti-pestprotocol:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwiigende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd ouders)
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld. Er wordt vanuit PBS structureel gewerkt aan preventie, zoals hieronder omschreven bij 'de basis: pestpreventie op de Eben-Haëzerschool'.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met ouders) dat signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Verschijningsvormen van pesten kunnen o.a. zijn:

- Verbaal pesten: kwetsend taalgebruik (ook alle woorden op het gebied van LHBTI+), uitschelden, vals beschuldigen, roddelen of smoezen over iemand.
- Fysiek pestgedrag: iemand bewust pijn doen: bijv. slaan of schoppen, een duw geven, knijpen, prikken.
- Intimideren, in woord en gebaar.
- Isolatie: willens en wetens een kind telkens buiten de groep laten waarmee gespeeld of gewerkt wordt, niet reageren als iemand contact zoekt.
- Stelen of vernielen van eigendommen van het gepeste kind.
- Digitaal pesten (of cyberpesten); achter de computer of met een mobiele telefoon in de hand is een kind niet in de directe omgeving van zijn/haar slachtoffer waardoor de grenzen van goed sociaal gedrag veel makkelijker overschreden worden.

Belangrijke uitgangspunten:

- Er wordt op school dagelijks gewerkt aan een positief schoolklimaat met behulp van Positive Behavior Support (later PBS genoemd). Gedragsverwachtingen worden door middel van lessen aan de leerlingen kenbaar gemaakt.
- Er wordt gebruik gemaakt van de pestpreventiemethode van PBS (Pestpreventie met Positive Behavior Support; Rob Horner, Scott Ross en Brianna Stiller)
- Er wordt gewerkt aan groepsvorming.
- In het geval pesten zich voordoet, zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en overleg voeren met de ouders.
- De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.
- We brengen het sociaal emotioneel functioneren van kinderen van gr. 1 t/m 8 systematisch in beeld d.m.v. Leerling in Beeld, sociaal-emotioneel functioneren. De afname hiervan wordt aangegeven op de toetskalender. N.a.v. deze ingevulde observatielijst wordt, waar nodig, een groeps- of individueel plan ingezet.

De basis: pestpreventie op de Eben-Haëzerschool

De schoolbrede aanpak

Pesten vraagt om meer dan een plan beschreven in een protocol, namelijk een positieve aanpak in alle ruimtes en groepen, die met regelmaat aangeboden en onderhouden wordt. School behoort een veilige plek te zijn voor alle leerlingen. Pesten bedreigt dit uitgangspunt. De Eben-Haëzerschool heeft gekozen voor een aanpak waarbij het sociaal-emotioneel leren van de hele school de hoogste prioriteit krijgt, in plaats van alleen te focussen op een anti-pestprogramma in de groep.

Wij, het schoolteam van de Eben-Haëzerschool, kiezen ervoor om te investeren in een stevig positief schoolsysteem, PBS (Positive Behavior Support), waarin ook het voorkomen van pesten is opgenomen. Wij zetten pas een anti-pestprogramma in wanneer PBS niet voldoende blijkt te zijn voor een groep.

Basiselementen die wij schoolbreed belangrijk vinden m.b.t. fysieke en psychische veiligheid zijn:

- Een schoolklimaat creëren waarin pesten door het complete team eenduidig als ongewenst gedrag wordt aangemerkt.
- Onderschrijven dat ook toeschouwers (omstanders) en ‘mede-weters’ een belangrijke rol in het pestproces vervullen.
- Erkennen dat er voor zowel slachtoffer als dader hulp geboden moet worden.

Sociaal-emotioneel leren op de Eben-Haëzerschool

Naast de schoolbrede positieve insteek vanuit PBS maken we voor onze wekelijkse lessen sociale vaardigheden gebruik van de methode ‘Kinderen en... hun sociale talenten’ en ‘Kwink, voor sociaal-emotioneel leren’. Daarnaast steken we actief in op de gouden weken en groepsvorming.

Hoe ziet onze Pestpreventie binnen SWPBS eruit?

Met alle leerlingen en groepen nemen we de waarden en daaruit voortvloeiende gedragsverwachtingen van de school door bij de start van het schooljaar. Deze worden behalve uitvoerig besproken, ook met alle leerlingen geoefend. Zo weten de leerlingen welk gewenst gedrag van hen verwacht wordt in welke ruimte, en deze gedragsverwachtingen zijn in die ruimte ook zichtbaar. In het begin van het schooljaar wordt positief sociaal gedrag extra bekrachtigd en wordt er extra aandacht gegeven aan groepsvorming.

Coördinator sociale veiligheid, PBS en pestpreventie

Het gehele systeem van SWPBS wordt op een school begeleid en gecoördineerd door de werkgroep sociale veiligheid van onze school. De coördinator van deze werkgroep, juf Van Oordt, is, naast het coördineren van de sociale veiligheid, het gehele PBS-proces, verantwoordelijk voor het coördineren van het anti-pestbeleid van onze school zoals beschreven in dit anti-pestprotocol.

Wanneer ouders zorg hebben rondom hun kind kunnen zij vanzelfsprekend altijd terecht bij de groepsleerkracht. Mochten ouders in vertrouwen een gesprek willen over hun kind kunnen zij terecht bij de coördinator van onze school, juf Van Oordt. Ook leerlingen kunnen altijd bij deze persoon terecht. Juf Brakke en juf Dunnink zijn eveneens aanspreekpunt.

Het programma Pestpreventie PBS

Bij het onderdeel pestpreventie binnen PBS hoort een lessenserie. Deze lessenserie wordt aan het begin van het schooljaar (rondom de ‘week tegen pesten’) gegeven in alle groepen en dit wordt op de ‘Landelijke Dag tegen Pesten’ (19 april) herhaald.

In Pestpreventie PBS wordt pestgedrag vergeleken met een brandende kaars. Net als de kaars zuurstof nodig heeft, heeft pestgedrag aandacht nodig om aan te houden. De pestpreventielessen sluiten naadloos aan bij de interventies op het eerste, groene niveau van de PBS-piramide, welke in het PBS-plan van onze school staan omschreven. Met deze preventieve pestaanpak leren wij alle leerlingen

hoe de aandacht van pestgedrag weggehaald kan worden, door een driestappenreactie: het gebruik van een stopsignaal, weglopen en praten met een volwassene. Deze interventie wordt niet alleen aangeleerd, maar ook geoefend en bekrachtigd. In dit hoofdstuk vindt u een beschrijving van de manier waarop deze pestpreventie binnen onze school is geïmplementeerd.

Het pestpreventieprogramma PBS bestaat uit vaste lessen welke voor elke bouw zijn uitgewerkt. Hierin wordt de reactieketen 'stop, loop, praat' aangeleerd en geoefend met de hele klas. Er is daarbij aandacht voor het weghalen van de aandacht voor pesten.

De leerlingen leren ook hoe zij moeten reageren wanneer tegen hen 'Stop' gezegd wordt door een ander. Er wordt geoefend met specifieke situaties waarin deze procedure wel of juist niet gepast is.

Door veel met de leerlingen te oefenen willen wij bereiken dat de reactieketen een automatisme voor hen wordt. Voor de hogere groepen is er een extra les, specifiek gericht op pesten via de social media.

De Stop – Loop – Praat routine

Pestpreventie in het groene basisniveau van PBS gaat uit van drie stappen als reactie op pesten: 'stop', 'loop weg' en 'praat'. Met het team is afgestemd welk gebaar we daarbij hanteren.

Bij 'Stop' wordt een handgebaar gebruikt waarbij de hand op borsthoogte wordt gehouden en de vingers recht omhoog gestrekt zijn. Daarbij wordt stevig 'Stop' gezegd.

De leerlingen leren in de pestpreventielessen hoe zij dit kunnen doen. Er wordt aandacht besteed aan stevig staan, stevig stop zeggen en het goede handgebaar.

Wanneer dit niet het gewenste effect heeft en het pesten gaat door, leren we de leerlingen door te gaan naar de tweede stap: 'loop'. Daarbij is het vooral de bedoeling de aandacht voor het pesten weg te halen, net als de kaars waar geen zuurstof meer voor is, zodat het pestgedrag stopt.

Mocht blijken dat het pesten niet stopt, dan is de derde reactie: 'praat' van toepassing. De leerling gaat dan naar een volwassene toe en vraagt om hulp voor het oplossen van het probleem.

Degene die ongewenst gedrag vertoont kent deze drie stappen stop-loop-praat ook en heeft dus twee keuzemomenten om ervoor te kiezen zelf te stoppen, gaat de leerling door totdat de ander leerling naar de leerkracht stapt en praat, dan is dit grensoverschrijdend gedrag.

Medeleerlingen hebben ook een verantwoordelijkheid als toeschouwer. Volgens dezelfde routine stop-loop-praat ondersteunt de toeschouwer de 'gepeste' leerling. Ook de toeschouwer kan de leerling steunen door ook 'stop' te roepen, vervolgens indien nodig met de 'gepeste leerling' mee uit de situatie te lopen en zelfs uiteindelijk mee naar de leerkracht te gaan om te praten.

De toeschouwer, de omstander, heeft een steunende rol, die in dit proces erg belangrijk is.

De woorden 'pester' en 'gepeste' zetten we hier tussen haakjes. Wij benoemen dit gedrag en degene die het uitvoert niet als zodanig. Wij hanteren het motto: 'Alles wat je aandacht geeft, groeit'. Dus als wij als leraren veelvuldig het woord pesten noemen schenken we aandacht aan **wat we juist niet willen zien**. PBS schenkt aandacht aan gedrag **wat we juist wel willen zien**, positief gedrag wordt daarom beloond: een goede stop-loop-praat routine, je medeleerling ondersteunen als toeschouwer, op tijd stoppen met ongewenst gedrag is op onze school een compliment waard! In de pestpreventielessen wordt niet gesproken over pesten, maar over niet respectvol of ongewenst gedrag.

Procedures voor teamleden:

- *Bekrachtigen van gewenst gedrag binnen Pestpreventie PBS*

Binnen de pestpreventie is het belangrijk alert te zijn op voorbeelden van goed gedrag. Door de pogingen van leerlingen bij het juist gebruiken van 'stop-loop-praat' te signaleren kunnen we ervoor zorgen dat gewenst gedrag en het inzetten van 'stop-loop-praat' een vaste gewoonte wordt.

Daarnaast is het bekrachtigen van gedrag passend bij de basiswaarden en gedragsverwachtingen van onze school, zoals hierboven beschreven, een essentieel onderdeel van PBS ter voorkoming van pestgedrag. Met name leerlingen die bekend zijn met ongewenst (pest)gedrag, zijn minder geneigd een nieuwe manier van reageren uit te proberen.

Vooraf deze leerlingen zullen beloofd moeten worden voor elke poging in de goede richting.

- *Het geven van reminders aan leerlingen om incidenten te voorkomen*

Het is van belang dat leerlingen die nog moeite hebben met de stop-loop-praatroutine er tussendoor aan herinnerd worden welke reactie van hen verwacht wordt. Dit geldt voor zowel degene die ongewenst gedrag vertoont als degene die last heeft van ongewenst gedrag van de ander. Aan het begin van niet-klasgebonden situaties (pauzes en dergelijke) herinnert de leerkracht deze leerlingen aan hoe hij of zij moet reageren op pestgedrag of hoe hij of zij moet reageren op een stopsignaal. Aan het einde van deze vrije situatie praat de leerkracht weer kort met deze leerlingen om te bevragen hoe het ging en te bekrachtigen voor wat gelukt is.

- *Reageren op meldingen van ongewenst gedrag*

Wanneer door leerkrachten gesignaleerd wordt dat leerlingen zich niet aan de schoolafspraken houden wordt hier direct en consequent op gereageerd volgens de reactieprocedure uit de pestpreventie. Zoveel mogelijk wordt geprobeerd hiermee incidenten te voorkomen.

De volgende reactieprocedure wordt schoolbreed ingezet:

Stap 1: Bekrchtig de leerling voor het melden van het ongewenste gedrag ('Ik ben blij dat je het mij verteld hebt'.)

Stap 2: Vraag naar wie, waar en wanneer.

Stap 3: Zorg voor de veiligheid van de leerling.

- Gaat het ongewenste gedrag nog steeds door?
- Loopt de leerling die dit meldt risico?
- Is hij of zij bang voor wraak?
- Wat heeft de leerling nodig om zich veilig te voelen?
- Hoe ernstig is de situatie?

Stap 4: Vraag aan de leerling: 'Heb je tegen de pester 'stop' gezegd?' (Zo ja, geef de leerling een compliment voor het op de juiste wijze reageren.)

Stap 5: Vraag de leerling: 'Ben je weggelopen van het pestgedrag?' (Zo ja, geef de leerling een compliment voor het op de juiste wijze reageren.)

Wanneer de melder de stop en/ of looproutine niet gedaan blijkt te hebben wordt extra geoefend met de leerling.

De volwassene gaat onderstaande interactie aan met degene die ongewenst (pest)gedrag heeft vertoond tegen een andere leerling:

Stap 1: Geef de leerling eerst een positieve reactie voor het willen bespreken van het ongewenste gedrag (bijvoorbeeld: 'Bedankt dat je er met mij over wilt praten'.)

Stap 2: Vraag: 'Heeft..... tegen jou gezegd dat je moest stoppen'?

- Zo ja: 'Hoe heb je daarop gereageerd'?
- Zo nee: Met degene die gepest werd wordt de drie-stappenreactie in deze situatie nog eens geoefend.

Stap 3: Vraag: 'Liep weg'?

- Zo ja: 'Hoe heb je daarop gereageerd'?

- Zo nee: Met degene die gepest werd wordt de drie-stappenreactie in deze situatie nog eens geoefend.

Vervolgens wordt de driestappenreactie met degene die het ongewenste gedrag vertoonde, extra geoefend. Hoe vaak dit geoefend moet worden, hangt af van de ernst en de frequentie van het ongewenste gedrag.

Komt pesten tóch voor, dan zijn er de volgende maatregelen:

- Zie hierachter het hoofdstuk 'Aanpak indien pesten zich toch voordoet'
- Wanneer pestgedrag zich voordoet op het schoolplein of in een andere algemene ruimte van de school geeft de pleindienst of toezichthouder dit door aan de groepsleerkracht van de betreffende leerling(en) en noteert dit incident in het registratiesysteem. Ook nemen de leerkrachten vroegtijdig contact op met ouders bij incidenten;
- De leerkracht herhaald de gedragslessen van de stop-loop-praatreactie met de leerlingen;
- De leerkracht geeft de leerlingen reminders voor iedere vrije situatie de week volgend op het incident;
- Voor de leerling(en) die herhaaldelijk blijven opvallen in de incidentenregistratie, wordt een gedragsfunctieanalyse gemaakt. Vervolgens wordt een plan van aanpak bepaald gericht op het veranderen van de functie van het gedrag en het versterken van de sociale vaardigheden (een gele of rode interventie binnen PBS).
- Een herstelgesprek: Bij een (ernstig) pestincident kan een herstelgesprek nodig zijn. Kern van het herstellen is het feit dat pesten iets beschadigt, relationeel en/of materieel. Het biedt de 'pester' de kans de schade te herstellen. En er worden sluitende afspraken gemaakt om pesten voor de toekomst te voorkomen. Een herstelgesprek kan ook plaatsvinden nadat er een consequentie is uitgedeeld.

De samenwerking met ouders

Een goede samenwerking met ouders is een essentieel onderdeel van PBS en pestpreventie.

Alle ouders van de leerlingen van de Eben-Haëzerschool worden geïnformeerd over de pestpreventie aanpak, via SchoolFlits, schoolgids, website van de school.

Daarbij krijgen zij ook advies over hoe om te gaan met pesten en op welke manier zij hun kind het beste kunnen benaderen.

Ouders hebben een belangrijke rol in het signaleren van pestgedrag. Wanneer zij signalen zien van pestgedrag bij hun kind (als slachtoffer dan wel dader) kunnen zij dit altijd melden bij de leerkracht van hun kind, de coördinator sociale veiligheid of 1 van de aanspreekpunten sociale veiligheid, bij de intern begeleider of directeur.

Wanneer een interventie op het gebied van pestpreventie nodig is zullen ouder hier altijd van op de hoogte worden gesteld. In een gesprek wordt aangegeven welke interventie ingezet wordt en worden afspraken gemaakt over de manier waarop de ouders hun kind het beste kunnen begeleiden.

Aanpak indien pesten zich toch voordoet

Wanneer zich op school pesten voordoet, hanteren wij een eenduidige aanpak gericht op alle betrokken partijen. Deze aanpak is voor alle leerlingen transparant, ook al blijkt dit voor de meeste leerlingen gedurende hun hele schoolloopbaan nooit nodig te zijn. Belangrijk in de aanpak van het pesten vinden wij het dat er verbinding blijft bestaan tussen alle betrokkenen. Daartoe stellen wij ouders meteen op de hoogte bij een eerste incident. Wij registreren pesten, net als elk ander ongewenst gedrag, in onze incidentenregistratiesysteem vanuit PBS.

In het 5 sporenbeleid (gepeste, pester, meelopers, leerkrachten en ouders) gaan we in de basis uit van de stop-loop-praatroutine, de pestpreventiemethode van PBS.

1. Gepeste leerling(en)

De leerlingen van de Eben-Haëzerschool hebben in het kader van pestpreventie met PBS drie stappen geleerd als reactie op pestgedrag; 'stop', 'loop door' en 'praat'. Deze stappen zal de leerling moeten uitvoeren wanneer hij zich geplaagd of gepest voelt.

2. Pester

Deze leerling kent de stop, loop en praat strategie en zal hier op moeten reageren door te stoppen met zijn gedrag.

3. Leerkracht

- Deze bekrachtigt altijd wanneer de 'stop', 'loop', 'praat' strategie gebruikt wordt.
- Deze belooft de leerling voor het komen melden van pestgedrag.
- De leerkracht let op de veiligheid van de leerling.
- De leerkracht zal aan de gepeste leerling vragen of er 'stop' is gezegd, er toen weggelopen is van de situatie en als laatste naar de leerkracht is gegaan.
- De leerkracht vraagt aan de pester of de leerling stop heeft gezegd en vraagt naar de reactie van de pester hierop (Horner, Ross, & Stiller, 2013).

4. Omstanders

Aan leerlingen wordt ook geleerd dat zij als omstanders ook de 'stop', 'loop' en 'praat' strategie moeten toepassen, zodat zij geen rol spelen in het voortbestaan van pestgedrag.

5. Ouders

De ouders van de leerlingen moeten ook op de hoogte zijn van 'stop', 'praat' en 'loop' strategie zodat zij op dezelfde manier kunnen reageren als de leerkrachten en er een eenduidige aanpak van pesten komt.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester in overleg met de ouders, en indien nodig met externe deskundigen.

Vervolg:

Dit vervolg treedt in werking wanneer de hierboven beschreven vier stappen zijn ondernomen, maar geen positief resultaat hebben opgeleverd voor de gepeste en het pesten toch blijft doorgaan.

De leerkracht neemt duidelijk een stelling in.

De straf is opgebouwd in 4 fases; afhankelijk hoelang de pester blijft doorgaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag':

Fase 1: één of meerdere duidelijke consequentie:

- Eén of meerdere pauzes binnen blijven.
- Nablijven tot alle kinderen vertrokken zijn.
- Een schriftelijke opdracht, zoals een stelopdracht, over de toedracht en zijn/haar rol in het pestprobleem.
- Door gesprek: bewustwording van wat hij/zij met het gepeste kind uithaalt.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- Gesprek met ouders van de pester.

Fase 2

Een vervolggesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen.

De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de map PBS incidentregistratie en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld, zoals de Schoolbegeleidingsdienst.

Fase 4:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden (voor dit protocol verwijzen wij u naar de schoolgids).

Tips voor de begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet overbeschermen, bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Tips voor de begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten worden).
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor het gepeste kind.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten het gepeste kind heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan de regel; straffen als het kind wel pest-belonen (schouderklopje) als het kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersten, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?*
- Zoeken van een vrije tijdsbesteding, waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

**Oorzaken van pestgedrag kunnen o.a. zijn:*

- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
- Voortdurend in een niet-passende rol worden geduwd.
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kind tot het leggen van contacten met andere kinderen.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het leggen van contacten met andere kinderen.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Regels op de Eben-Haëzerschool die gelden in alle groepen:

Ruimte	Basiswaarde 1	Basiswaarde 2	Basiswaarde 3
	Respect	Veiligheid	Verantwoordelijkheid
Schoolbreed	In de school en op het plein, voor iedereen zul je aardig zijn.	Vraag om hulp als dat nodig is. Zorg voor elkaar.	Je bent verantwoordelijk voor je eigen gedrag.
Schoolplein	Je bent niet alleen, dus je houdt rekening met de anderen om je heen.	Houd je handen, voeten en voorwerpen bij jezelf.	Houd je aan de regels van het spel. Als het kan, speelt iedereen mee.
Fietsenstalling	Zit alleen aan je eigen fiets.	Loop met je fiets aan de hand over het schoolplein. Speel buiten de fietsenstalling.	Zet je fiets netjes neer.
Gangen en hal	Praat rustig en netjes met elkaar.	Loop rustig en stil.	Loop naar je doel.
Werkplekken gang en hal	Werk samen aan je opdracht. Gebruik je fluisterstem.	Gebruik materiaal waarvoor het bedoeld is.	Blijf bij je eigen werk.
Toiletten	Laat anderen op de wc met rust.	Wees stil en rustig in de wc.	Houd de wc netjes.
Gymlokaal/ kleedruimte	Doe wat de juf of meester van je vraagt Loop op de stoep	Gebruik materialen waarvoor ze bedoeld zijn Loop 2-aan-2 in de rij.	Gedraag je rustig Je bent niet alleen, dus je houdt rekening met de anderen om je heen.
Speellokaal	Doe wat de juf zegt.	Laat de spullen op hun plek.	Praat op 'gewone' toon.
Voetbalveld	Speel samen.	Speel veilig voetbal.	Houd je aan de afgesproken regels.

De lessen in gedragsverwachtingen die hierboven zijn beschreven worden jaarlijks volgens rooster gegeven en indien nodig herhaald.

Gedragscode voor collega's op de Eben-Haëzerschool
(gebaseerd op onze gedragscode vanuit
Beleidsplan Gezonde school, relaties en seksualiteit)

*samenleven – beschermen – doorgeven –
ondersteunen – wegwijzen – inwijden*

Gedragscode voor de collega's op de Eben-Haëzerschool

De belangrijkste boodschap is dat iedereen er mag zijn, ongeacht wat hij of zij voelt, meemaakt of doet. Elk kind en elke collega is geschapen door God de Schepper. Elk kind en elke collega is het waard om gekend, geliefd én beschermd te worden. Onze omgang met elkaar heeft dat als uitgangspunt! En met onze omgang als collega's met elkaar, zijn wij tot voorbeeld voor onze leerlingen!

Op onze school:

- * Gaan we als collega's met respect met elkaar om.
- * Vermijden we ongewenst gedrag op het gebied van pesten, discriminatie of seksuele intimidatie; iedereen onthoudt zich van seksistisch taalgebruik, seksueel getinte grappen en gedragingen.
- * Maken we gebruik van gefilterd internet.
- * Staat de deur van het lokaal open en voelen we ons vrij om bij elkaar naar binnen te lopen als er voor of na schooltijd leerkrachten met elkaar in gesprek zijn in een lokaal.

Eén-op-één contact tussen leerkracht en leerling:

- * De leerkrachten proberen zo min mogelijk met 1 leerling in een gesloten ruimte te blijven.
- * Leerkracht-leerling contact is altijd in ruimten waar de deur van glas is, dus zichtbaar voor andere teamleden en leerlingen.
- * Nodigen we leerlingen niet bij personeelsleden thuis uit.

Lichamelijke hulp:

- * Tot en met groep 4 kan het voorkomen dat wij kinderen op schoot nemen om troost en/of veiligheid te bieden. De leerlingen bepalen zelf wanneer fysiek contact ongewenst is.
- * Ieder fysiek contact moet te verantwoorden zijn in de pedagogische en didactische taak naar kinderen toe (schouderklopje, aai over de bol, e.d.) of noodzakelijk zijn bij een zich voordoende calamiteit.

Toezicht in en bij kleed-, toilet- en doucheruimten:

- * De deuren van de algemene ruimten van de toiletgroepen staan altijd open.
- * Vanuit het kleuterlokaal is er zicht op de algemene ruimte van de toiletgroep bij de kleuters.
- * Kinderen van groep 1 en 2 kleden zich gezamenlijk om, de leerkracht is hierbij aanwezig.
- * Vanaf groep 3 kleden jongens en meisjes zich gescheiden om.
- * Vanaf groep 5 klopt de leerkracht alvorens de kleed- of doucheruimte binnen te lopen. In geval van een calamiteit vervalt deze bepaling (zie lichamelijke hulp).

* Leerkrachten en/of begeleiders zijn zelf altijd gekleed bij toezicht en/of hulp in de kleed- en doucheruimte. Leerkrachten en begeleiders gebruiken een eigen kleed- en doucheruimte.

Buitenschoolse activiteiten

Deze gedragscode wordt ook bij buitenschoolse activiteiten gehanteerd.

Wat als de gedragscode voor collega's niet nageleefd wordt?

De locatiedirecteur is in haar rol als coördinator sociale veiligheid hiervoor het eerste aanspreekpunt. Dit kan mondeling of schriftelijk, en indien gewenst ook anoniem (via de blauwe brievenbus in de gang van de school). Uiteraard kunnen we als collega's vanuit onze professionele rol ook elkaar hierop aanspreken.

De (sociale, relationele en seksuele) veiligheid heeft jaarlijks een plaats in het functioneringsgesprek. De locatiedirecteur heeft tot haar taak om collega's erop aan te spreken en met hen in gesprek te gaan als er sprake zou zijn van (het vermoeden van) grensoverschrijdend gedrag, waarbij de vertrouwelijkheid van de melding gegarandeerd is. Als er collega's iets willen melden, maar dit liever niet bij de locatiedirecteur doen, kunnen collega's ook gebruik maken van de vertrouwenspersonen van de school of het Centrale meldpunt van vertrouwensinspecteurs (het meldpunt voor klachtmeldingen over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld en daarnaast ook signalen inzake discriminatie, onverdraagzaamheid, fundamentalisme, radicalisering, extremisme e.d.: meldpunt vertrouwensinspecteurs 0900 - 111 3 111).

Actieplan borging en herzien anti-pestprotocol:

Het anti-pestprotocol moet een protocol zijn dat actief ingezet wordt. Dit door:

- ✓ Jaarlijks het anti-pestprotocol door te nemen en waar nodig te herzien.
- ✓ Aan het begin van het schooljaar het anti-pestprotocol tijdens een vergadering onder de aandacht te brengen.
- ✓ De pestpreventie van PBS op te nemen in het jaarrooster, waardoor de stappen van de strategie regelmatig geoefend worden en bekend blijven bij leerkrachten en leerlingen.
- ✓ Ouders op die momenten, middels de schoolflits, ook weer op de hoogte brengen van de 'stop', 'loop' en 'praat' strategie.
- ✓ De pleinwachtouders jaarlijks instructie te geven over de stop, loop, praat strategie middels een brief en door toelichting op deze brief.
- ✓ Nieuwe leerkrachten informeren over het anti-pestprotocol, de lessen PBS en pestpreventie.

Op onze school is juf Van Oordt de coördinator sociale veiligheid en zal zij zorgdragen voor bovenstaande punten. Er is een werkgroep sociale veiligheid, en vanuit die werkgroep zijn ook juf Brakke en juf Dunnink aanspreekpunt.

Tot slot

Als school, leerlingen en ouders willen wij werken aan een positief schoolklimaat zodat alle leerlingen zich veilig voelen op school en zich optimaal kunnen ontwikkelen!

Het blijft van groot belang dat wij, de Eben-Haëzerschool, samen met de ouders en de leerlingen blijven werken aan het optimaliseren van ons schoolbrede klimaat.

Binnen de gouden driehoek ouders-leerling-school dienen we allen eenzelfde doel: dat álle leerlingen zich veilig voelen op school en zich optimaal kunnen ontwikkelen, zowel thuis als op school, tot sociaal competente persoonlijkheden.